

Azonosító: ART18 2011 10 31

Lelkednek sem Art egy kis táplálék

2011. 10. 05. szerda

**Bálint-házban, a Szabad Zsidó Tanház előadássorozat keretében elhangzott:
Kárpáti Ildikó, Példák a zsidóság ábrázolására az amerikai filmtörténetben**

Szabad Zsidó Tanház

a Magyar Zsidó Kulturális Egyesület és a Szombat folyóirat
által szervezett előadássorozat keretében

Kárpáti Ildikó:

Példák a zsidóság ábrázolására az amerikai filmtörténetben
címmel tart filmvetítéssel összekötött előadást és utána beszélgetést a témáról.

Az előadás időpontja:
2011. október 05. szerda 18⁰⁰

Helyszín:
Bálint Zsidó Közösségi ház emeleti Gombóc terme
1065. Budapest, Révay utca 16.

KÁRPÁTI ILDIKÓ

2005 - Országos Rabbiképző – Zsidó Egyetem, Budapest
Doktorendos hallgató. A dolomi mióta témája: A hátrézdés művészetesociológija
– A zsidó identitás az amerikai film történetében.

2001-2005 Országos Rabbiképző – Zsidó Egyetem, Budapest
Kultúrtörténeti diploma kitüntetésrel.

1998-2001 Színház- és Filmművészeti Egyetem Magyar-Isztománi Szak
Budapest. Magyar-Isztománi, filmpostagráfi szakon diploma.

1999-2001 Janus Pannonius Tudományegyetem FEEFT Felhőtkepzési-
és Kulturális menedzser (képzés) Szak Páris
Felmérési- és kulturális menedzser egyetemi szakon diploma

1996-1999 Janus Pannonius Tudományegyetem FEEFT Művelődésvezető Szak
Budapesti tagozat
Művelődésvezető, filológiai diploma

1996-1997 Magyar Hírnap Oktatói Szak Budapest
Magyar-Isztománi, videoművészet (képzés) szakképzésben

1993-1996 Toldi Ferenc Gimnázium, Budapest

Támogatók:
The L.A. Pincus Fund for Jewish Education in The Diaspora és a Bálint Ház
Program koordinátor: szerviz@online.hu

című előadása, amelyen - sajnálatos módon – nem tudtam részt venni.
Hírek szerint az előadás nagyon jól sikerült. Gratulálok!

2011. 10. 12. szerda

Szerettünk volna elmenni a Játékszínbe az Utolsó hősszerelmes című darab főpróbájára, de kiderült, hogy már „két hónapja” minden jegy elkelt! Az előadásokra már novemberre sincs jegy! (Nem baj kivárjuk!)

Tanulság: Szegényedik a budapesti közönség, de változatlanul van igénye a kultúrára! Azért ez jó!

(A legújabb színházi híreket figyelem bevéve, biztos, hogy többé nem megyünk az Új Színházba, vagy mi lesz a neve. Eddig sem jártunk oda, mert a Márta István működése alatt sem volt említésre, megtekintésre méltó darab, számunkra! Vannak színházak, amelyek nem szerepelnek a listánkon, mint pl: Madách, vagy a Centrál Színház, bár ez utóbbiba lehet, hogy mégis elmegyünk majd a Töröcsik Mari miatt.)

2011. 10. 13. csütörtök

OPERA

2011. október 13. csütörtök 19.00-22.00
HÁZY BÉRLET / 1. ELŐADÁS

Giuseppe Verdi
Simon Boccanegra

Opera két részben, olasz nyelven

Szövegírók: FRANCESCO MARIA PIAVE, ARRIGO BOITO

Karmester: GYÖRIVÁNYI RÁTH GYÖRGY

Rendező: IVAN STEFANUTTI

Díszlet- és jelmeztervező: IVAN STEFANUTTI

Világítástervező: CLAUDIO SCHMID

Karigazgató: SZABÓ SIPOS MÁTÉ

Simon Boccanegra: ALEXANDRU AGACHE

Amelia Grimaldi: LUKÁCS GYÖNGYI

Jacopo Fiesco: GIACOMO PRESTIA

Paolo Albiani: ALIK ABDUKAYUMOV

Gabriele Adorno: PATAKI ADORJÁN

Pietro: BAKONYI MARCELL

Az Ijászok kapitánya: ROSKA DÁNIEL

Amelia komornája: SÁNTA JOLÁN

(Az opera főpróbájára nem tudtam elmenni, de az Uram máris szerzett jegyet egy előadásra.)

Az opera cselekménye olyan bonyolult, hogy annak ismertetésébe bele sem kezdek. Szerelem, politika, hatalom, halál, továbbá ezen fogalmak keveredése. Jó ebben az operában, hogy az ifjú szerelmeseknek nem kell meghalni a szülők ellenségeskedése miatt, csak a szülőknek. Az anya, természetes módon távozik az élők sorából, az apa, Simon Boccanegra, (Nem természetes módon, vagy ki tudja?) a legjobb embere keze – mérge – által hal, aki hatalomra segítette! (Hm!) A rendezésben és a díszletben is vannak túlzások, de legalább nem következtlen, ugyanis ugyan az az ember követte el: Ivan Stefanutti. Szintén Ő tervezte a jelmezeket is, amelyek viszont csodálatosra sikeredtek. (Lásd: Amélia-Mária ruhái például, bár nem teljesen világos, hogy az esküvői ruha, ami egyébként nagyon szép, látványos, miért kék, amikor a vőlegény fehérben van?)

Lukács Gyöngyi kivételével minden énekes kiválóan teljesített. Erő, színjáték, hihető megszemélyesítés és csodás hangok. Meg is kapták a megfelelő erősségű és idejű tapsokat!. Igaz a Lukács Gyöngyi is kapott rengeteg tapsot, de szerintem a közönség lelkesedéséből jutott neki. Nem volt Vele különösebb baj, csak ordított, nagyon! Pedig egy engedelmes, magát árvának tudó, szolid, kedves fiatal lány Amelia Grimaldi (bitorolt név!) Ő igaziból Mária Fiesco, Simon Boccanegra törvénytelen lánya. Ezen szolid ifjú hölgy helyett kaptunk egy nehezen mozgó, erőteljes, akaratos, ordibáló, heves nőt. Amélia-Mária nem ilyen, ettől az erőteljes alaktól egyáltalán nem érthető, hogy miért nem mondja el azonnal szerelmének, hogy akinek a házában él, nem a szeretője, hanem az apja! És persze más félreérthető helyzetet is előidéz, oktalan hallgatásával.

A harmadik felvonás egy csodálatos, csak hegedűk által megszólaltatott, zenével indul, ami olyan szívbemarkoló, hogy az embernek a lélegzete is eláll. Olyan pianóval kezdődik, hogy a néző csak a karmester mozdulataiból veszi észre, hogy

szól a zene, és olyan néma csend következik be az Operában, mintha egy teremtet lélek sem lenne a nézőtéren. Fantasztikus!

Persze nekem nagyon tetszett az előadás. Kiváló helyen ültünk, jól láttam és hallottam, kivételesen jól is voltam, nem kellett magammal foglalkoznom. Az egész előadás a legszebb gyerekkori élményeimet idézte fel.



(A szüleim között ülök az Operában, élvezem a zenét, Apa folyamatosan magyarázza, hogy ki kicsoda. Ugye nem hal meg az Amélia? - kérdésemre Apa azt feleli /megkönnyebbülten/, hogy: Nem. A szünetben, a csodás büfében, vesz nekem egy sonkás molnárkát és kimehetek az erkélyre, végignézhetek az esti kivilágított úton, ami nagyon tetszik nekem. Az előadás után haza sétálunk és Apa egy Boitó nevű bácsiról mesél, aki alárendelte a tehetségét Verdinek.)

Apa minden előadáson, jelenleg is, ott ül velem ezt már megszoktam (mint ahogyan az öreg Muzsay /másik apám/ is megnézeti velem a nőket!), de ezen a napon az előttünk levő sorban, egy 10 év körüli kislány ült a papájával, ez teljesen felkavart! Miért hoznak egy ilyen korú gyereket az Operába, de akkor hirtelen: Hiszen engem is hoztak! Megnéztem Apa színházi feljegyzéseit és 1951-1984 között 19-szer látta ezt az operát, amelyből 9-szer a Simándy József énekelte Adorno szerepét. Ezen előadások valamelyikén már én is ott lehettem!

2011. 10. 16. vasárnap
Zene-Kép, első előadás MÜPA



Budafoki Dohnányi Zenekar
Közreműködik: Budapesti Akadémiai Kórustársaság
Vezényel: Hollerung Gábor

Október 16., vasárnap 19.30
Bartók Béla Nemzeti Hangversenyterem

Rendező:
Budafoki Dohnányi Zenekar

Wagner: Az istenek bevonulása a Valkűrök lovaglása
Wagner: A Valkűrök lovaglása
Wagner: Erdőszonpás
Wagner: Siegfried rajnai oltja

Filmzenék klasszikus szerzők műveiből

Az új Zene-Kép-bérlét műsorába a szerkesztők kimondottan olyan műveket válogattak, amelyeknél a megszólaló zenéhez készült képi megfogalmazás a mélyebb megértést szolgálja. Az előadás-sorozat különlegességét a megszólaló zenéhez kapcsolódó klipek adják, amelyek élményszerűen mutatják meg kép és zene kapcsolatát. Egyes darabok egészen precíz szinkronizálást igényelnek, ami nemcsak a vágónak jelent komoly kihívást, hanem a karmester és a zenekar számára is embert próbáló feladatot.

Jegyárak: 2000, 3200, 4000, 5000 Ft

Zenére kép! Kedves férjem álma, lássuk milyen a megvalósulás?

A MÜPA-ban voltunk, amikor észrevettem ezt az előadást Zene-Kép és Wagner, hát ez csak jó lehet. Vegyünk jegyet? Vegyünk, szóljunk a Kislányunknak is!

Hát ez bizony óriási tévedés volt részemről!

Hogy mekkora bakit követtem el (nem hibáztathatom az Uramat, mert én voltam az értelmi szerző!), csak akkor vettem észre, amikor felhangzott az első wagneri hang! Te jó ég, milyen zenekar ez, és ki vezényel? Egyáltalán nem mondhatom, hogy „vált fülű” vagyok, de ez elképesztő volt! Kép sem volt, amit persze lehetett tudni, mert vászon sem volt! (Első átvágás!) A következő részben pedig végképp összeomlott bennem minden illúzió, amikor a filmzenékre került sor.

Tényleges filmrészleteket vetítettek (Második átvágás!), ráadásul olyanokat, amelyeket moziban sem néznék meg. Annyiban teljesült a Zene-Kép ígéret, hogy élőben játszották el a filmzenét, a némán vetített film alá! Rémes, szörnyű, borzalmas volt! Kiderült, hogy filmzenét sem tudták azon a szinten előadni, ahogyan azt megszoktuk, ahogyan mindenki ismeri!

Tanulság: A Budafoki Dohnányi Zenekar, vezényel Hollerung Gábor című működést a jövőben nagy-nagy ívben el kell kerülni!

Mindez a fenti műsorlapból nem derült ki számomra, sőt nagyon is kívánatosnak tűnt! Hogy lehetett így átvágódni?

Most gyorsan hallgatni kell egy kis Fischer Iván vezényelte Wagnert, hogy kimossam a fülemből, agyamból ezt a borzalmat!

Az én drága férjem, nem értett velem egyet, folyamatosan mondogatta, hogy: Ez a pasi (Hollerung Gábor) kitalált valamit, amire bejön a közönség, (MÜPA-ba és nem a kocsmába!) eldarálja Nekik Wagnert, természetesen a legnépszerűbb részeket (Valkűrök lovaglása), hálásan megtapsolják és jöhet a következő rész, amikor

népszerű filmzenét játszanak. A közönség derül a Csillagok háborúja harcosán, aki fénykarddal vezényli egy darabig a zenekart, majd magától távozik belátván, hogy Ő bizony ehhez nem ért. Újból taps és a műsor, oktató szövegekkel kiegészítve, megy tovább. Hatalmas siker! Mi ebben a rossz? A MŰPA zsúfolásig tele, „dől a lé”! (Vagy a „zsé” nem is tudom!)

Maradok a Fischer Ivánnál inkább!



Szerencséje van a Budafoki Dohnányi Zenekarnak, hogy az Unoka nem tudja meghallgatni a zenekar koncertjét!

Sajnos ebben a hónapban más kulturális esemény nem is történt. Színházak még nem indultak be igazán, illetve már láttuk az arra érdemes darabokat, majd novemberben pótolunk

De...

A Balga-belga barátunknak az Uram rendszeresen felvesz a TV-ből színházi közvetítéseket, hangversenyeket, filmeket, amelyeket DVD-re ír és küldi Belgiumba. Nem is tudnék róla, ha nem nekem kellene készítenem a DVD-k borítóját! Kiderült, hogy számos olyan színdarab, vagy régi film szerepel egy-egy DVD-n, amelyet szívesen én is megnéztem volna! Nosza rajta! – mondta az Uram és esténként (színház mentes napokon) megnéztünk pár dolgot. Újabban a magyar csatornákon sorra tűntek fel ezek a megnézésre érdemes darabok. Mi történt? Kiderült, hogy 2011. június 1-től a Rockenbauer Zoltán lett a kulturális főszerkesztő! Aha, most már értem! Ő az egyetlen politikus, akit rendszeresen lehet és lehetett látni operában, színházban. Csendes, jó fej pasinak tartom, soha nem hallottam politikusként nyilatkozni, de amit a kulturális téren tesz az jó. Az előző Orbán kormány idején kulturális miniszter volt. Hát persze könnyen lehet, hogy csupán a kiadott ukáz szerinti spórolás irányítja a tevékenységét, csak a fém dobozokat, az archívumokat kell nyitogatnia ahhoz, hogy nívós régi színdarabokra, filmekre leljen és már össze is

van állítva a magyar nép esti szórakozása. Az is lehet, hogy sokaknak nem tetszik ez a nosztalgizálás, de nekem igen.

Szóval megnéztünk egy Gregor József koncertet, a Kaposvári Csiky Gergely Színház: Szigliget című előadását, a Gerolsteini kaland (Házy Böske) című operett filmet, Molnár Ferenc: Az üvegcipő (Kecskeméti Katona József Színház), szintén Molnár Ferenc: Jó tündér című (Radnóti Színház) előadásokat.

Nagyon jó kis esték voltak, ajánlom másoknak is figyelmébe ezeket a közvetítéseket!

Már majdnem befejeztem az októberi leveletem, amikor eszembe jutott, hogy szerettem volna még valamit!

A legutóbbi szalon programjában a két doktor, Szántó Zsuzsi és Susánszky Éva, tartottak a madridi útjukról beszámolót, de nem ám akármilyet, hanem fantasztikusait!

Címe: **Szöveget ütött a fejünkbe**

És bemutatásra került Velázquez: Krisztus a kereszten című festménye (két kép is készült azonos címmel egy égre tekintő 1631, és egy lecsukló fejjel 1632).

Miért festette négy szöggel Velázquez Krisztust, amikor lehet, hogy három szöggel kellett volna (szentháromság)? Megtudhattuk azt is, hogy nem a szögezéstől hal meg az megfeszített ember, hanem megfullad, mert nem tudja a tüdő lélegző mozgását végezni (beszívás-kifújás) azaz a kötözés, ugyant azt eredményezi, mint a szögezés. (Lásd: Munkácsy képén a két lator kikötését.)

Majd szintén bemutatásra és elemzésre került: Velázquez: Udvarhölgyek (1656) című festménye (Infánsnő, törpe, tükör, aki látszik a tükörben, stb.) és még Habsburgok genetikai vonásai.

Nagyon jó kis este volt, élveztem! Igen, ez lenne a Szalon hivatása. Idézem Teréz anya mondását: Olyan emberek barátságát keresem, akikkel, ha találkozom több leszek, mint amennyi a találkozás előtt voltam!

Ez a szalon ilyen volt, köszönöm szépen!

Ha már Krisztusról volt szó, megnéztem, Munkácsy is négy szöggel szögezte a keresztre Krisztust, a Golgota című festményén, íme:



Ez a kép pedig Munkácsy Mihályról készült fotó, festményének modellje, Munkácsy!

(Azt hiszem, hogy már leírtam valamelyik levelemben, de most ide kívánkozik újra. Köztudomású, hogy Munkácsy több képének megfestése előtt, elképzelése szerint korhű ruhába öltöztetett modellekkel fotókat készített és erről festette képeit. Kitérő: bizonyított tény, hogy előbbi korokban élő festők, amikor még nem volt felfedezve a fotózás, találtak módot, hogy hogyan segíthetnének magukon a hitelesség, a valóság-hű ábrázolás megvalósításában, tükrök sorozatának használatával, segítségével!

Munkácsy, Krisztus alakjának megfestéséhez modelleket szerződtetett, többet is, mert egymás után mondták le szerződésüket a felkért emberek, hivatkozva a „nehéz körülményekre” Például: fáztak, vagy nem bírták a pózt stb. Míg nem az egyik ember leesett a keresztről és eltörte valamijét. Kártérítést kellett fizetni, egyébként sem volt népszerű Munkácsy ezzel az igényével, feldühödött, mindenkit elzavart és egy közeli barátja segítségével magát tette meg modellnek, így készült ez a fotó!)